

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Mart, 2022

Mart 2022 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2022 yılı Mart ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 224,9 milyar TL, bütçe gelirleri 156 milyar TL ve bütçe açığı 69 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 198 milyar TL ve faiz dışı açık ise 42 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

MART AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	224.939
Faiz Dışı Giderler	198.001
Bütçe Gelirleri	155.967
Vergi Gelirleri	127.410
Bütçe Dengesi	-68.972
Faiz Dışı Denge	-42.034

1- Bütçe Dengesi

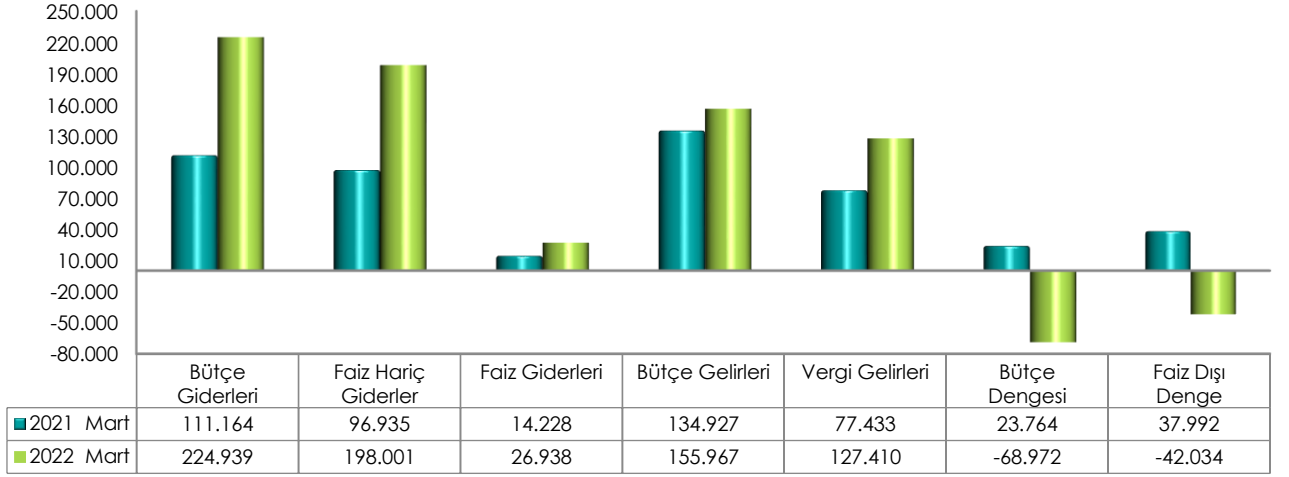
2022 yılı Mart ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	2021			2022			2022/2021
(Milyon TL)	Bütçe	Mart	Yüzde	Bütçe	Mart	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	1.346.139	111.164	8,3	1.750.957	224.939	12,8	102,3
Faiz Hariç Giderler	1.166.596	96.935	8,3	1.510.574	198.001	13,1	104,3
Faiz Giderleri	179.542	14.228	7,9	240.384	26.938	11,2	89,3
Bütçe Gelirleri	1.101.146	134.927	12,3	1.472.583	155.967	10,6	15,6
Vergi Gelirleri	922.744	77.433	8,4	1.258.279	127.410	10,1	64,5
Bütçe Dengesi	-244.993	23.764	-9,7	-278.374	-68.972	24,8	-390,2
Faiz Dışı Denge	-65.450	37.992	-58,0	-37.991	-42.034	110,6	-210,6

Merkezi yönetim bütçesi 2021 yılı Mart ayında 23 milyar 764 milyon TL fazla vermiş iken 2022 yılı Mart ayında 68 milyar 972 milyon TL açık vermiştir.

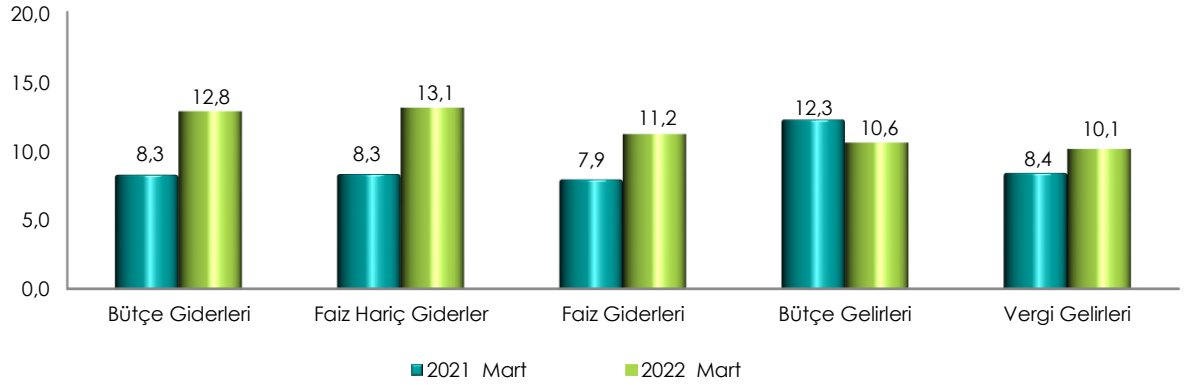
2021 yılı Mart ayında 37 milyar 992 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2022 yılı Mart ayında 42 milyar 34 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri
(Milyon TL)

Mart ayı gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi
Gerçekleşme Oranları
(%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Mart ayı itibarıyla 224 milyar 939 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 26 milyar 938 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 198 milyar 1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

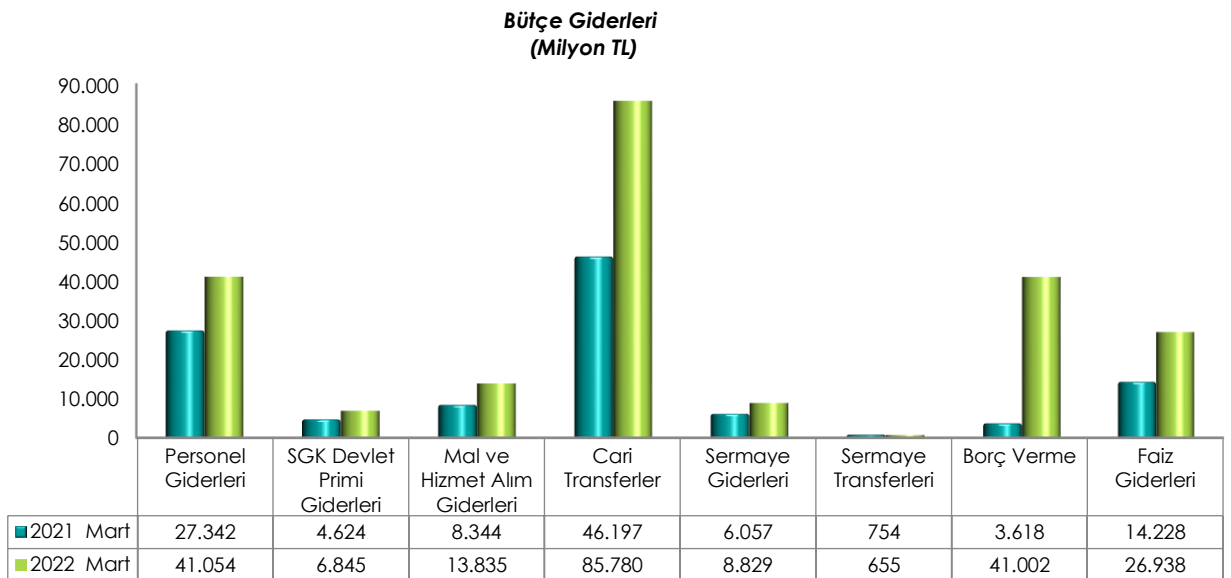
	2021			2022			2022/2021
(Milyon TL)	Bütçe	Mart	Yüzde	Bütçe	Mart	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	1.346.139	111.164	8,3	1.750.957	224.939	12,8	102,3
Faiz Hariç Giderler	1.166.596	96.935	8,3	1.510.574	198.001	13,1	104,3
Personel Giderleri	326.633	27.342	8,4	424.781	41.054	9,7	50,2
SGK Devlet Primi Giderleri	54.527	4.624	8,5	69.147	6.845	9,9	48,0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	89.067	8.344	9,4	128.150	13.835	10,8	65,8
Cari Transferler	536.014	46.197	8,6	657.273	85.780	13,1	85,7
Sermaye Giderleri	103.734	6.057	5,8	132.254	8.829	6,7	45,8
Sermaye Transferleri	8.782	754	8,6	10.048	655	6,5	-13,1
Borç Verme	37.984	3.618	9,5	61.599	41.002	66,6	1.033,3
Faiz Giderleri	179.542	14.228	7,9	240.384	26.938	11,2	89,3
Yedek Ödenekler	9.857			27.321			

2022 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 750 milyar 957 milyon TL ödenekten Mart ayında 224 milyar 939 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 111 milyar 164 milyon TL harcama yapılmıştır.

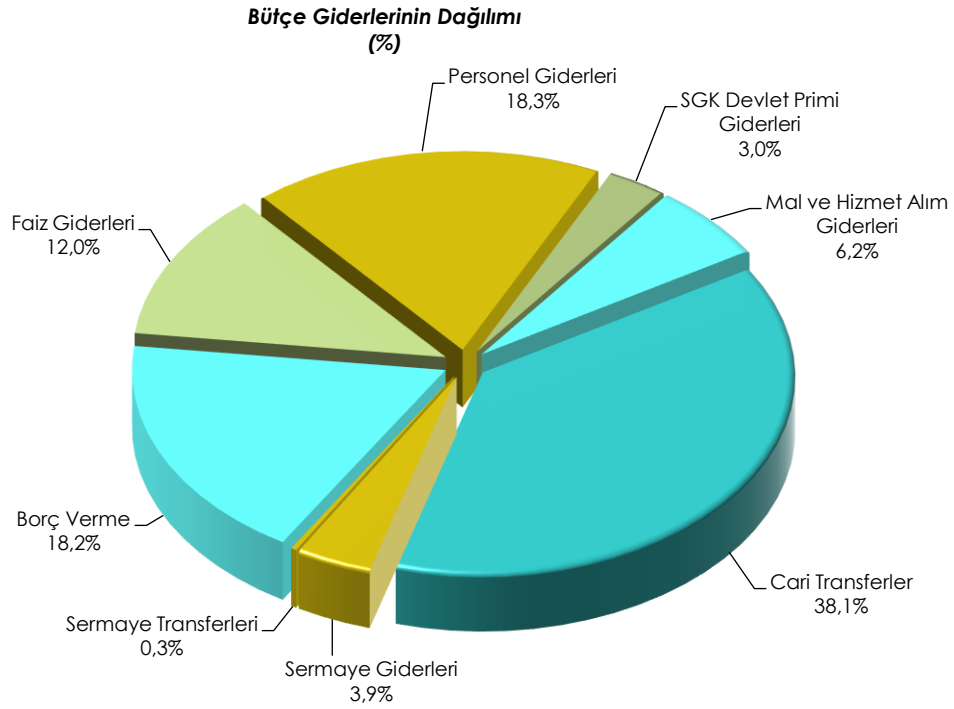
Mart ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 102,3 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2021 yılında yüzde 8,3 iken 2022 yılında yüzde 12,8 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 104,3 oranında artarak 198 milyar 1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2021 yılında yüzde 8,3 iken 2022 yılında yüzde 13,1 olmuştur.

Mart ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2022 yılı Mart ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Mart ayı itibarıyla 155 milyar 967 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 127 milyar 410 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 23 milyar 967 milyon TL olmuştur.

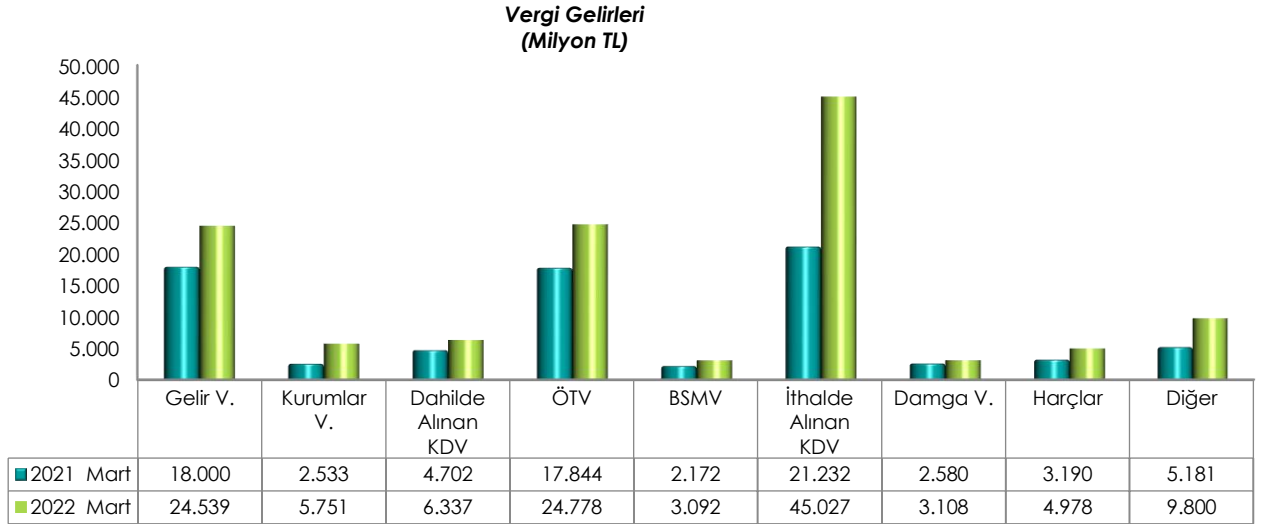
2022 yılı Mart ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	2021			2022			2022/2021
(Milyon TL)	Bütçe	Mart	Yüzde	Bütçe	Mart	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	1.101.146	134.927	12,3	1.472.583	155.967	10,6	15,6
Genel Bütçe Gelirleri	1.076.332	131.736	12,2	1.442.897	151.376	10,5	14,9
Vergi Gelirleri	922.744	77.433	8,4	1.258.279	127.410	10,1	64,5
Gelir Vergisi	195.288	18.000	9,2	257.184	24.539	9,5	36,3
Kurumlar Vergisi	105.174	2.533	2,4	172.416	5.751	3,3	127,1
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	71.579	4.702	6,6	124.858	6.337	5,1	34,8
Özel Tüketim Vergisi	213.731	17.844	8,3	219.408	24.778	11,3	38,9
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	28.462	2.172	7,6	34.258	3.092	9,0	42,4
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	194.923	21.232	10,9	290.844	45.027	15,5	112,1
Damga Vergisi	23.812	2.580	10,8	34.338	3.108	9,1	20,5
Harçlar	34.395	3.190	9,3	43.685	4.978	11,4	56,1
Diğer	55.381	5.181	9,4	81.288	9.800	12,1	89,1
Vergi Dışı Gelirler	153.587	54.302	35,4	184.618	23.967	13,0	-55,9
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	16.547	2.482	15,0	19.624	3.864	19,7	55,7
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	8.267	710	8,6	10.062	727	7,2	2,4

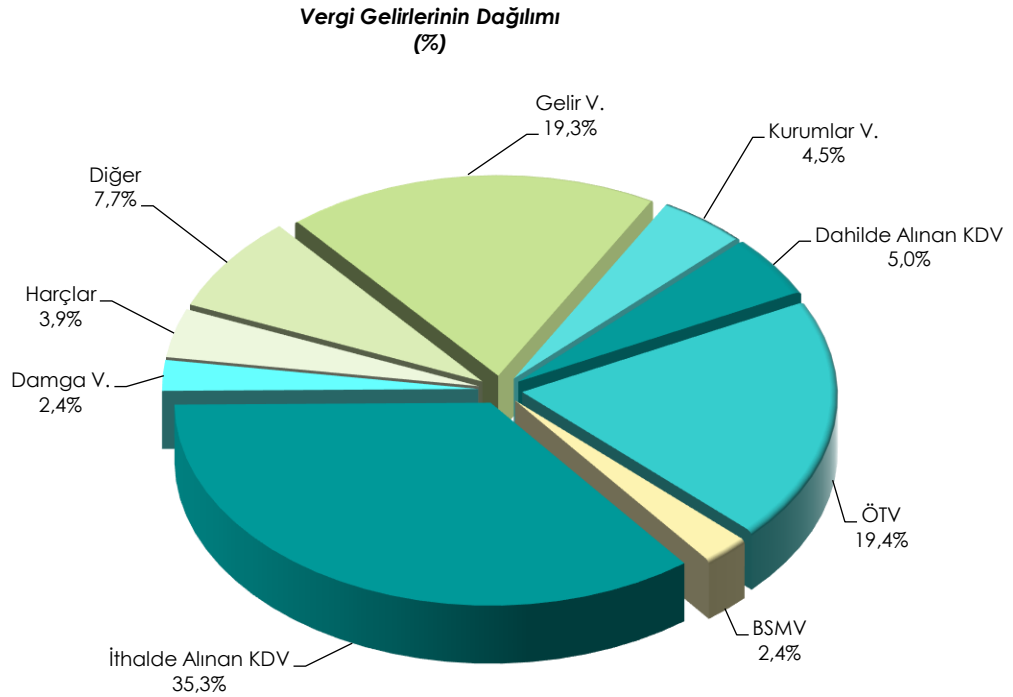
2021 yılı Mart ayında bütçe gelirleri 134 milyar 927 milyon TL iken 2022 yılının aynı ayında yüzde 15,6 oranında artarak 155 milyar 967 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Mart ayı gerçekleşme oranı 2021 yılında yüzde 12,3 iken 2022 yılında yüzde 10,6 olmuştur.

2022 yılı Mart ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 64,5 oranında artarak 127 milyar 410 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2021 yılında yüzde 8,4 iken 2022 yılında yüzde 10,1 olmuştur.

Mart ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2022 yılı Mart ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2022 Yılı Ocak-Mart Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2022 yılı Ocak-Mart döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 571,7 milyar TL, bütçe gelirleri 602,5 milyar TL ve bütçe fazlası 30,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 486,9 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 115,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-MART DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	571.715
Faiz Dışı Giderler	486.876
Bütçe Gelirleri	602.524
Vergi Gelirleri	455.157
Bütçe Dengesi	30.809
Faiz Dışı Denge	115.648

1- Bütçe Dengesi

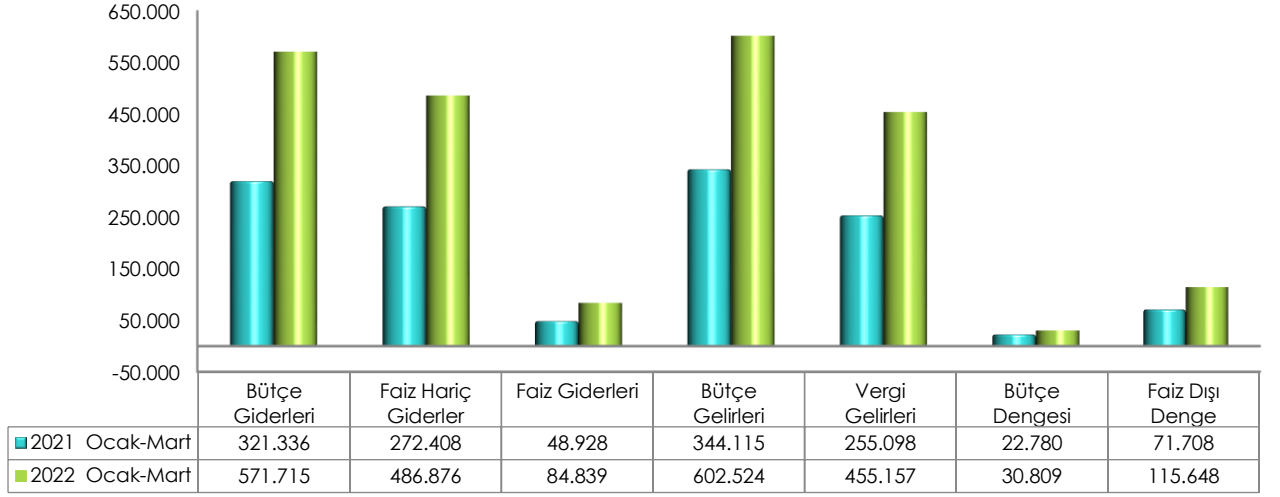
2022 yılı Ocak-Mart dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	2021			2022			2022/2021
(Milyon TL)	Bütçe	Ocak-Mart	Yüzde	Bütçe	Ocak-Mart	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	1.346.139	321.336	23,9	1.750.957	571.715	32,7	77,9
Faiz Hariç Giderler	1.166.596	272.408	23,4	1.510.574	486.876	32,2	78,7
Faiz Giderleri	179.542	48.928	27,3	240.384	84.839	35,3	73,4
Bütçe Gelirleri	1.101.146	344.115	31,3	1.472.583	602.524	40,9	75,1
Vergi Gelirleri	922.744	255.098	27,6	1.258.279	455.157	36,2	78,4
Bütçe Dengesi	-244.993	22.780	-9,3	-278.374	30.809	-11,1	35,2
Faiz Dışı Denge	-65.450	71.708	-109,6	-37.991	115.648	-304,4	61,3

Merkezi yönetim bütçesi 2021 yılı Ocak-Mart döneminde 22 milyar 780 milyon TL fazla vermiş iken 2022 yılı Ocak-Mart döneminde 30 milyar 809 milyon TL fazla vermiştir.

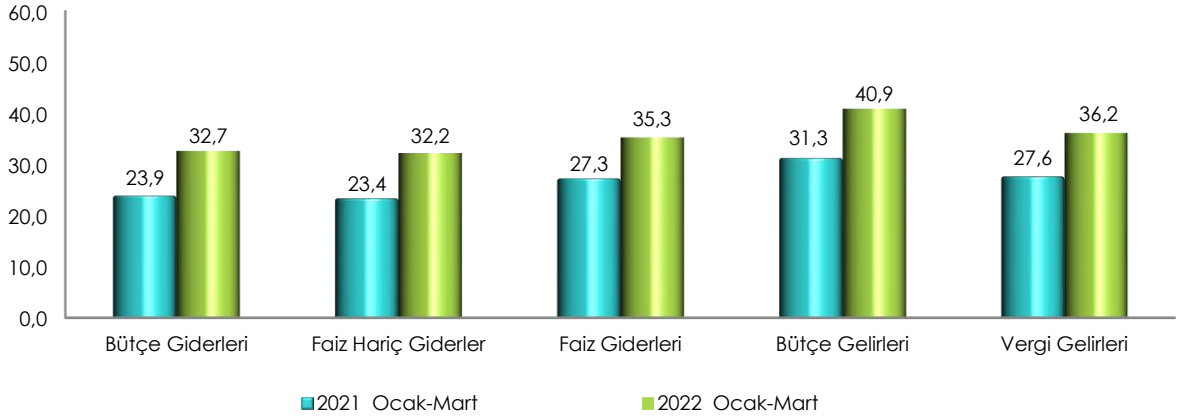
2021 yılı Ocak-Mart döneminde 71 milyar 708 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2022 yılı Ocak-Mart döneminde 115 milyar 648 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

**Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri
(Milyon TL)**

Ocak-Mart dönemi gerçekleştirmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

**Merkezi Yönetim Bütçesi
Gerçekleşme Oranları
(%)**

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Mart dönemi itibarıyla 571 milyar 715 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 84 milyar 839 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 486 milyar 876 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

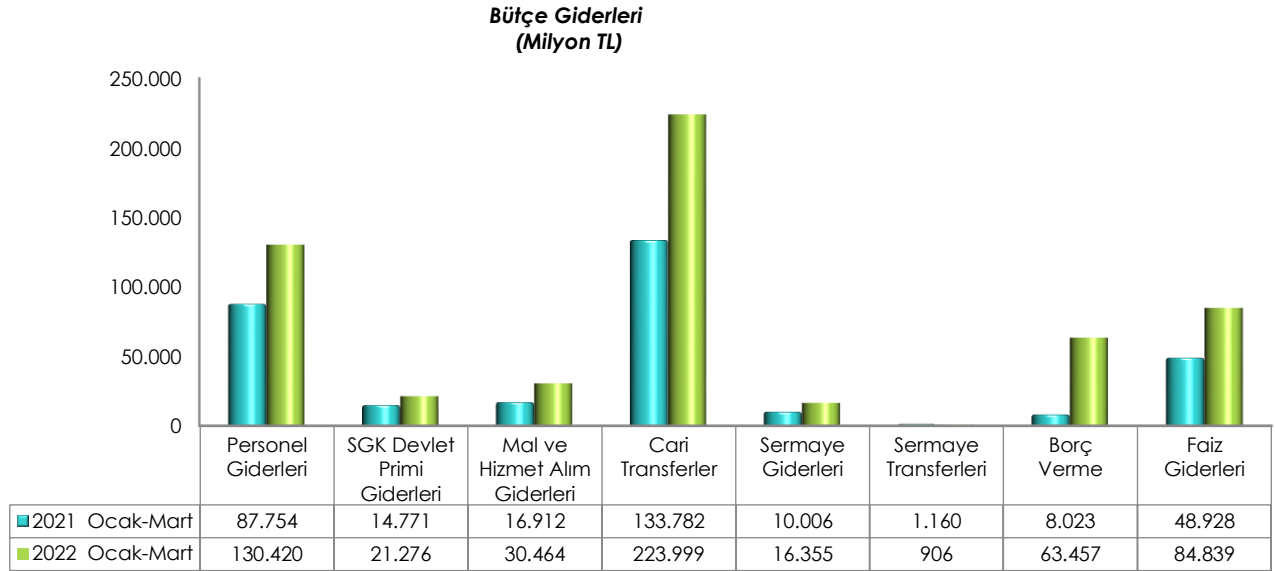
Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	2021			2022			2022/2021
(Milyon TL)	Bütçe	Ocak-Mart	Yüzde	Bütçe	Ocak-Mart	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	1.346.139	321.336	23,9	1.750.957	571.715	32,7	77,9
Faiz Hariç Giderler	1.166.596	272.408	23,4	1.510.574	486.876	32,2	78,7
Personel Giderleri	326.633	87.754	26,9	424.781	130.420	30,7	48,6
SGK Devlet Primi Giderleri	54.527	14.771	27,1	69.147	21.276	30,8	44,0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	89.067	16.912	19,0	128.150	30.464	23,8	80,1
Cari Transferler	536.014	133.782	25,0	657.273	223.999	34,1	67,4
Sermaye Giderleri	103.734	10.006	9,6	132.254	16.355	12,4	63,5
Sermaye Transferleri	8.782	1.160	13,2	10.048	906	9,0	-21,9
Borç Verme	37.984	8.023	21,1	61.599	63.457	103,0	691,0
Faiz Giderleri	179.542	48.928	27,3	240.384	84.839	35,3	73,4
Yedek Ödenekler	9.857			27.321			

2022 yılı Ocak-Mart döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 77,9 oranında artarak 571 milyar 715 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

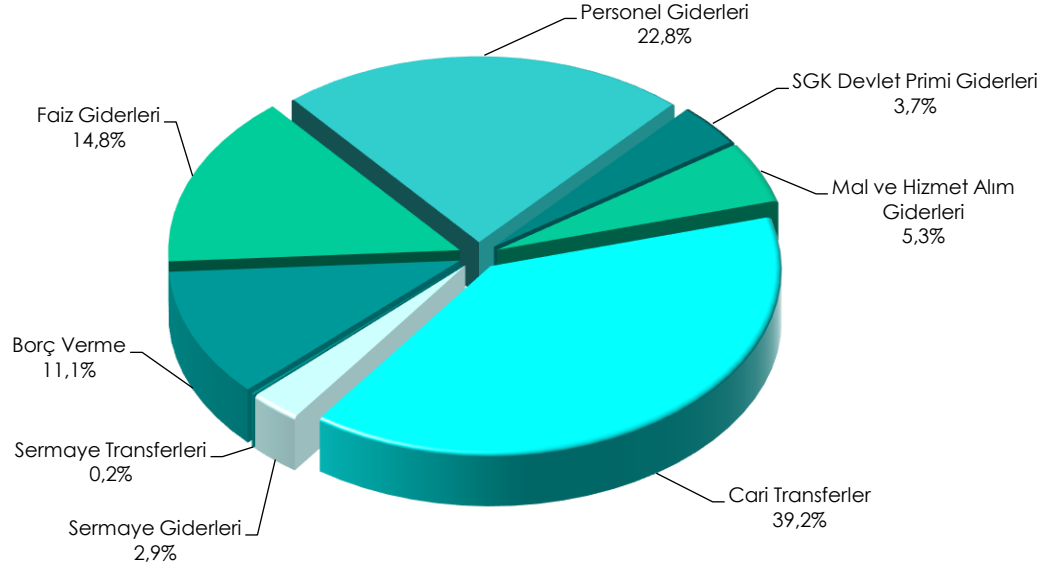
Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 78,7 oranında artarak 486 milyar 876 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ocak-Mart dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2022 yılı Ocak-Mart dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

Bütçe Giderlerinin Dağılımı (%)

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Mart dönemi itibarıyla 602 milyar 524 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 455 milyar 157 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 132 milyar 346 milyon TL olmuştur.

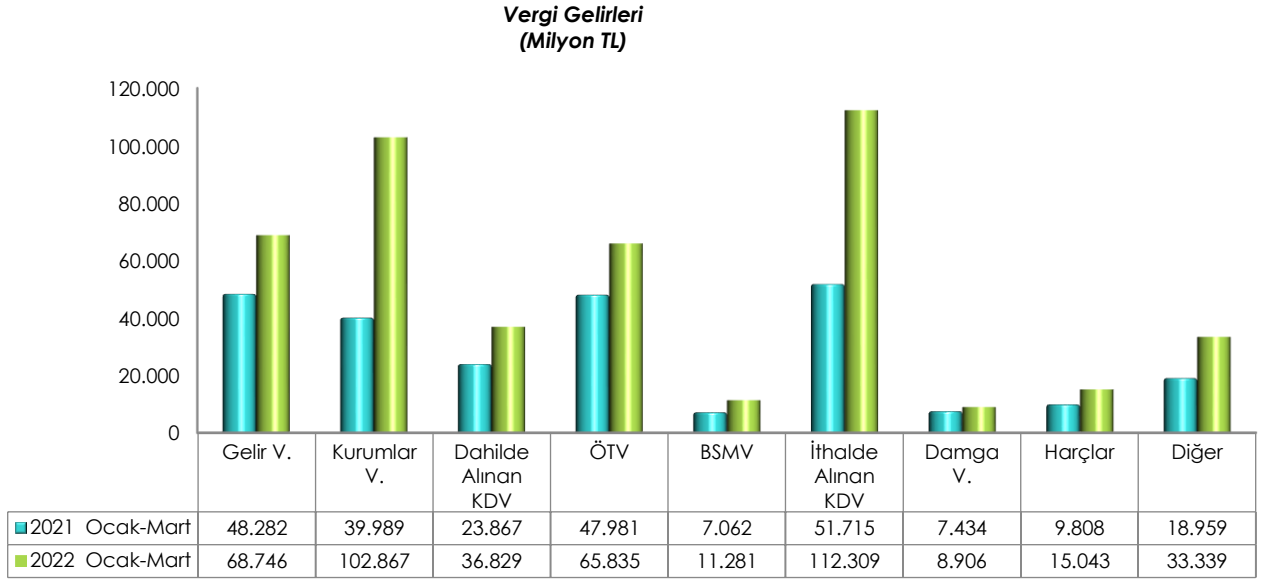
2022 yılı Ocak-Mart dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	2021			2022			2022/2021
(Milyon TL)	Bütçe	Ocak-Mart	Yüzde	Bütçe	Ocak-Mart	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	1.101.146	344.115	31,3	1.472.583	602.524	40,9	75,1
Genel Bütçe Gelirleri	1.076.332	334.535	31,1	1.442.897	587.503	40,7	75,6
Vergi Gelirleri	922.744	255.098	27,6	1.258.279	455.157	36,2	78,4
Gelir Vergisi	195.288	48.282	24,7	257.184	68.746	26,7	42,4
Kurumlar Vergisi	105.174	39.989	38,0	172.416	102.867	59,7	157,2
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	71.579	23.867	33,3	124.858	36.829	29,5	54,3
Özel Tüketim Vergisi	213.731	47.981	22,4	219.408	65.835	30,0	37,2
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	28.462	7.062	24,8	34.258	11.281	32,9	59,7
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	194.923	51.715	26,5	290.844	112.309	38,6	117,2
Damga Vergisi	23.812	7.434	31,2	34.338	8.906	25,9	19,8
Harçlar	34.395	9.808	28,5	43.685	15.043	34,4	53,4
Diğer	55.381	18.959	34,2	81.288	33.339	41,0	75,8
Vergi Dışı Gelirler	153.587	79.437	51,7	184.618	132.346	71,7	66,6
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	16.547	5.934	35,9	19.624	9.962	50,8	67,9
Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	8.267	3.647	44,1	10.062	5.060	50,3	38,7

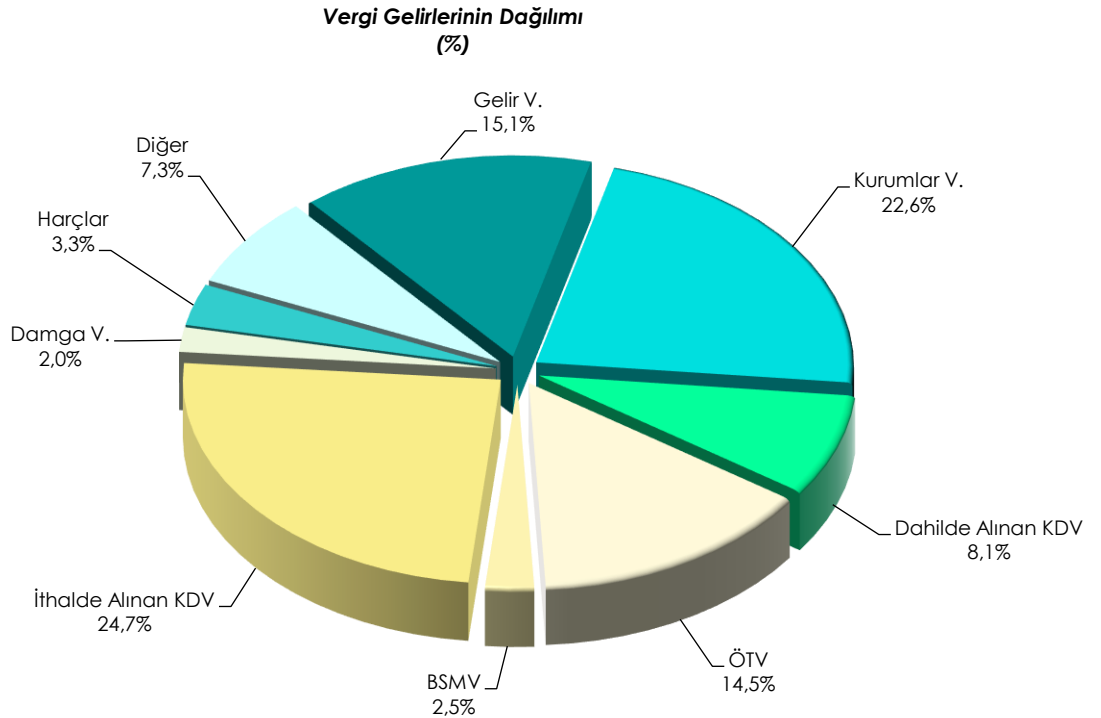
2021 yılı Ocak-Mart döneminde bütçe gelirleri 344 milyar 115 milyon TL iken 2022 yılının aynı döneminde yüzde 75,1 oranında artarak 602 milyar 524 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı Ocak-Mart dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 78,4 oranında artarak 455 milyar 157 milyon TL olmuştur.

Ocak-Mart dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2022 yılı Ocak-Mart dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan “Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri” sekmesinden ulaşılabilmektedir.¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>